

عنوان مقاله:

تفاوت تعبیر در آیات مشابه قرآن بر پایه تخطی از اصول همکاری گرایس

محل انتشار:

دوفصلنامه آموزه های قرآنی، دوره 15، شماره 24 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 34

نویسندگان:

مهدی حبیب الهی - عضو هیئت علمی دفتر تبلیغات اسلامی اصفهان

محمدرضا ستوده نیا - دانشیار دانشگاه اصفهان

مهدی مطیع - دانشیار دانشگاه اصفهان

خلاصه مقاله:

از دیرباز قرآن پژوهان و مفسران مسلمان در پی یافتن اسرار کمی، نکات بلاغی، و پیام های ضمنی نهفته در تعبیرات و ساختارهای قرآنی بوده اند. در این میان، آیات متشابه لفظی که در آنها با تکرار یک مفهوم با اندک تفاوت لفظی و دستوری روبه رویم از جایگاهی ویژه در این گونه مطالعات برخوردار بوده اند. از آنجا که تبیین اختلاف دو جمله مشابه بیشتر به سطح مراد جدی گوینده یا نویسنده مربوط می شود، بررسی آیات مشابه نیز باید از این دریچه انجام گیرد. در میان علوم جدید، دانشی که به بررسی معنای مورد نظر تولیدکننده گفته پردازد، علم کاربردشناسی است. از جمله مولفه هایی که در سالهای اخیر وارد این دانش شده و مباحث مفصلی را به دنبال داشته است، موضوع معنای ضمنی یا تلویح است. تلویح مقصودی است که متکلم از تولید یک پاره گفت در نیت دارد و در جمله تنها به آن اشاره شده است و از این رو مخاطب باید با توجه به قراین زبان شناختی، بافت و تلاش فکری خود، آن معنا را استنباط کند. در این نوشتار در صددیم با استفاده از اصول همکاری پیشنهادی گرایس، به استخراج تلویحات محاوره ای نهفته در برخی آیات مشابه لفظی پرداخته و از این منظر تفاوت معنایی این آیات را ترسیم نماییم

کلمات کلیدی:

آیات متشابه لفظی، اصول همکاری گرایس، تلویح، اصل کیفیت، اصل ربط، اصل شیوه بیان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/795151>

